

موضوع گزارش:

بررسی وضعیت ایران در شاخص دولت الکترونیک سال ۲۰۲۲

معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی

دفتر: بررسی های اقتصادی

مهرماه ۱۴۰۱

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی وضعیت ایران در شاخص دولت الکترونیک سال ۲۰۲۲

پدیدآورندگان: محبوبه احمدی، فائزه السادات حسینی

کد شناسه: ...

نوع گزارش: عادی

تعداد صفحات: ...

ناشر: معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

نشانی: تهران، خیابان شریعتی، ساختمان مرکزی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، دفتر بررسی‌های اقتصادی

فهرست مطالب

مقدمه.....	۴
شاخص دولت الکترونیکی (EGDI).....	۷
۱- شاخص توسعه دولت الکترونیک.....	۸
شاخص مشارکت الکترونیکی (EPI).....	۱۶

فهرست اشکال

شکل ۱- مقایسه وضعیت ایران با کشورهای منطقه چشم انداز سال ۲۰۲۲.....	۱۳
شکل ۲- چارچوب یکپارچه برای تعامل دولت الکترونیک جهت دربرگرفتن همه افراد به خصوص محرومین.....	۱۵
شکل ۴- نمودار وضعیت شاخص مشارکت الکترونیک (EPI) کشورهای منطقه سال ۲۰۲۲.....	۲۲

فهرست جداول

جدول ۱- جایگاه ایران در شاخص دولت الکترونیک و مشارکت الکترونیک بین کشورهای منطقه و جهان.....	۶
جدول ۲- وضعیت رتبه ایران در شاخص دولت الکترونیک بین کشورهای جهان.....	۱۰
جدول ۳- نحوه محاسبه شاخص توسعه دولت الکترونیک سال ۲۰۲۲.....	۱۱
جدول ۴- وضعیت شاخص توسعه دولت الکترونیک (EGDI) کشورهای منطقه چشم انداز در سال ۲۰۲۲.....	۱۲
جدول ۵- مقایسه امتیاز و رتبه ایران در شاخص دولت الکترونیک طی سالهای ۲۰۲۲-۲۰۱۰.....	۱۳
جدول ۶- بررسی کاهش و افزایش رتبه کشورهای منطقه در شاخص EGDI.....	۱۴
جدول ۷- بررسی امتیاز و رتبه ایران در شاخص مشارکت الکترونیک سالهای ۲۰۲۲-۲۰۰۵.....	۲۰
جدول ۸- شاخص مشارکت الکترونیکی (EPI) کشورهای منطقه در سال ۲۰۲۲.....	۲۱

چکیده

نظر سنجی دولت الکترونیک سازمان ملل متحد در سال ۲۰۲۲ تو سب دپارتمان امور اقتصاى و اجتماعى (UN DESA) بخش نهادهای عمومی و دیجیتال تهیه شده است. شاخص دولت الکترونیک معیاری جهت بررسی توسعه کشورها در حوزه‌های قدرت و چالش‌های دولت الکترونیک و شکل دادن به سیاست‌ها و استراتژی‌ها می‌باشد. EGDI که توسعه دولت الکترونیک را در سطح ملی ارزیابی می‌کند، یک شاخص ترکیبی بر اساس میانگین وزنی سه شاخص زیرساخت‌های مخابراتی (بر اساس داده‌های ارائه شده توسط اتحادیه بین‌المللی مخابرات)، شاخص سرمایه انسانی بر اساس داده‌های سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل (یونسکو)، و خدمات آنلاین (حضور آنلاین ملی کشورهای عضو بر اساس داده‌های UNDESA با استفاده از پرسشنامه MSQ که به بررسی رویکردهای کل دولت، داده‌های باز دولت، مشارکت الکترونیکی، ارائه خدمات چند کانالی، خدمات تلفن همراه، شکاف دیجیتال و مشارکت‌های نوآورانه با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌پردازد. در این گزارش برای اولین بار، شاخص خدمات آنلاین بر اساس پنج زیرشاخص وزنی شامل ارائه خدمات (۴۵ درصد)، فناوری (۵ درصد)، چارچوب نهادی حمایت‌کننده از توسعه دولت الکترونیک (۱۰ درصد)، تأمین محتوا (۵ درصد)، و مشارکت الکترونیکی (۳۵ درصد) محاسبه شده است.

واژگان کلیدی: EPI, EGDI

مقدمه

فناوری دیجیتال به طور فزاینده‌ای خطوط بین حوزه‌های فیزیکی، دیجیتال و بیولوژیکی را محو و به سرعت در حال تغییر روش زندگی، کار و ارتباط مردم است. از نظر سیاست‌ها، نهادها، استراتژی‌ها و ابزارها، دیگر تمایز روشنی بین دولت و دولت الکترونیک وجود ندارد. با تکامل دولت دیجیتال، ادارات دولتی و مؤسسات در سراسر جهان به شکل قابل ملاحظه‌ای از نظر ساختاری و پویایی بین دولت‌ها و افرادی که به آنها ارائه خدمت می‌دهند تغییر یافته‌است.

در حالی که تقریباً همه کشورها درگیر فرآیند دیجیتالی شدن هستند اما توسعه یافتگی یکسان نیست و تحول دیجیتال، رویکردها و نتایج بسیار متفاوت است. اما نکته قابل تامل اینکه همه کشورها قادر به دستیابی به دستاوردهای یکسان توسعه پایدار از طریق توسعه دولت الکترونیک خواهند بود. همه‌گیری کووید-۱۹ شکاف‌های دولت الکترونیک را بین کشورها و در داخل کشورها در سطوح منطقه‌ای، ملی و محلی آشکارتر کرد و به نوعی آزمون نمایشگر برای دولت‌ها در سراسر جهان است که آنها را وادار به تجدید نظر در بخش دولت، توسعه دیجیتال و ارائه راه‌حلهایی برای تضمین تداوم خدمات عمومی و ثبات اجتماعی نموده که اغلب آنها را از محدوده سیاست‌ها و مقررات موجود خارج می‌کند.

دولت دیجیتال دیگر یک ابزار مستقل یا کمکی نیست بلکه به عنوان یک جنبه کاملاً یکپارچه عملکرد فیزیکی مؤسسات عمومی و ارائه خدمات می‌باشد. توسعه دیجیتال اجتناب ناپذیر است و عدم اقدام یا اقدام نادرست (از نظر فرصت‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی از دست رفته) و مخاطرات عمیق‌تر (مرتبط با امنیت سایبری و حریم خصوصی) می‌تواند پرهزینه باشد. با تسریع توسعه دولت الکترونیک و تلاش‌های بهبود اجتماعی و اقتصادی در دوره پسا کووید، زمان مناسبی برای فعال‌سازی اولویت‌ها است. سازمان ملل از این تحقیق به عنوان ابزار توسعه یاد می‌کند چراکه در آن چالش‌ها، قدرت‌ها، سیاست‌ها و استراتژی کشورها برای توسعه دولت الکترونیک مورد بررسی قرار می‌گیرد.

بر اساس گزارش سال ۲۰۲۲ سازمان ملل متحد کشورهای دانمارک، فنلاند و کره جنوبی سه کشور برتر دنیا در حوزه دولت الکترونیک می‌باشند. کشور ایران در بین ۱۹۳ کشور مورد مطالعه در جایگاه ۹۱ جهان قرار دارد.

از کشورهایی که تغییری چشمگیر در رتبه شاخص توسعه دولت الکترونیک داشته‌اند می‌توان به عربستان، مالت، پرو، گرجستان، صربستان و اوکراین اشاره کرد. کشورهای امارات متحده عربی، رژیم اشغالگر قدس، قزاقستان و عربستان (۳۱) از کشورهای منطقه جز سی رتبه برتر دنیا می‌باشند.

جدول ۱- جایگاه ایران در شاخص دولت الکترونیک و مشارکت الکترونیک بین کشورهای منطقه و جهان

سال	کشور اول منطقه	کشور اول جهان	متوسط شاخص در جهان	متوسط شاخص در منطقه	رتبه در جهان	رتبه در منطقه	مقدار شاخص ایران	عنوان شاخص
۲۰۲۲	امارات متحده عربی	دانمارک	۰/۶۱۰۲	۰/۶۴۳	۹۱	۱۵	۰/۶۴۳۳	شاخص دولت الکترونیک (EGDI)
	قزاقستان	استونی	۰/۵۵	۰/۵۹۸	۱۳۰	۱۹	۰/۴۱۹۶	زیر شاخص خدمات آنلاین
	امارات متحده عربی	لیخن اشتاین	۰/۵۷۵	۰/۶۱	۷۱	۱۰	۰/۷۳	زیر شاخص زیرساخت‌های مخابراتی
	قزاقستان	استرالیا	۰/۷	۰/۷۲	۷۹	۱۳	۰/۷۸۰۴	زیر شاخص سرمایه انسانی
	قزاقستان	ژاپن	۰/۴۵	۰/۴۴	۱۶۷	۲۳	۰/۱۸۱۸	شاخص میزان مشارکت الکترونیک (EPI)
	امارات متحده عربی	اتریش	۰/۵۷	۰/۵۷	۱۷۰	۲۳	۰/۲۳۶	مرحله اول - اطلاعات الکترونیک
	قزاقستان	ژاپن	۰/۳۴	۰/۳۶	۱۰۷	۱۸	۰/۲۱۴۳	مرحله دوم - مشاوره الکترونیک
	رژیم اشغالگر قدس	ژاپن	۰.۲۱	۰/۱۵	۱۴۱	۲۱	۰	مرحله سوم - تصمیم‌گیری الکترونیک

شاخص دولت الکترونیکی (EGDI)

۱- شاخص توسعه دولت الکترونیک

گزارش سازمان ملل متحد در رده بندی ۱۹۳ کشور عضو این سازمان در زمینه توسعه دولت الکترونیک، بر اساس میانگین وزنی سه شاخص زیر ساخت های مخابراتی (بر اساس داده‌های ارائه شده توسط اتحادیه بین المللی مخابرات)، شاخص سرمایه انسانی بر اساس داده‌های سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل (یونسکو) و خدمات آنلاین (حضور آنلاین ملی کشورهای عضو بر اساس داده‌های UNDESA^۱ با استفاده از پرسشنامه^۲ MSQ بررسی رویکردهای کل دولت، داده‌های باز دولت، مشارکت الکترونیکی، ارائه خدمات چندکانالی، خدمات تلفن همراه، شکاف دیجیتال و مشارکت های نوآورانه با استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات) محاسبه می شود. در نسخه ۲۰۲۲، برای اولین بار زیر شاخص خدمات آنلاین بر اساس پنج مولفه وزنی شامل: ارائه خدمات (۴۵ درصد)، فناوری (۵ درصد)، چارچوب نهادی حمایت کننده از توسعه دولت الکترونیک (۱۰ درصد)، تأمین محتوا (۵ درصد)، و مشارکت الکترونیکی (۳۵ درصد) محاسبه شده و ۲۲ سرویس آنلاین مورد ارزیابی قرار گرفته است.

سه کشور برتر دانمارک، فنلاند، کره جنوبی می‌باشند و کشورهای نیوزلند، ایسلند، استرالیا و استونی در رده‌های بعدی قرار دارند. سازمان ملل از این تحقیق به عنوان ابزار توسعه یاد می‌کند چراکه در آن چالش‌ها، قدرت‌ها، سیاست‌ها و استراتژی کشورها برای توسعه دولت الکترونیک مورد بررسی قرار می‌گیرد. گزارش ۲۰۲۲ نشان می‌دهد در بیشتر مناطق جهان شاهد رشد شاخص توسعه دولت الکترونیک (EGDI) هستیم. میانگین جهانی EGDI از ۰/۵۹۸۸ در سال ۲۰۲۰ به ۰/۶۱ در سال ۲۰۲۲، افزایش یافته است که عمدتاً به دلیل پیشرفت در تقویت زیرساخت‌های مخابراتی می‌باشد. اروپا با میانگین ۰/۸۳ پیش‌تاز در توسعه دولت الکترونیک می‌باشد و پس از آن آسیا (۰/۶۵)، قاره آمریکا (۰/۶۴)، اقیانوسیه (۰/۵۱) و آفریقا (۰/۴) قرار دارند. در اکثر نقاط جهان، اولویت دولتها ارائه خدمات آنلاین در حوزه سلامت، آموزش و حمایت اجتماعی متمرکز شده است. بیشترین افزایش در تعداد کشورهای بوده که خدمات برنامه‌های حمایت اجتماعی و فعالیتهایی مانند مراقبت زایمان، یارانه کودکان، مستمری، و کمک هزینه مسکن و درخواست غذا فراهم کرده اند.

^۱ United Nations Department of Economic and Social Affairs

^۲ Member State Questionnaire

^۳ e-government development index

۲۲ سرویس آنلاین مورد بررسی شامل :

ثبت کسب و کار، درخواست مجوز کسب و کار، درخواست م شاغل دولتی آنلاین، درخواست گواهی تولد، ثبت آنلاین مالیات شرکت، درخواست گواهی فوت، ارائه مالیات بر درآمد، درخواست کارت شناسایی شخصی، درخواست گواهی ازدواج، پرداخت هزینه آب، برق و گاز، درخواست گواهی نامه رانندگی، درخواست مجوز ساختمان، ارائه مالیات بر ارزش افزوده، درخواست ثبت مالکیت زمین، پرداخت برای انشعاب آب و برق، درخواست مجوز محیط زیست، درخواست برای برنامه‌های حفاظت اجتماعی، پرداخت جریمه، درخواست ویزا، اعلام به پلیس، ثبت وسیله نقلیه موتوری و درخواست تغییر آدرس.

پنج خدمتی که معمولاً توسط کشورهای که خدمات آنلاین آنها در سطح پایین قرار دارد ارائه می‌شود عبارتند از: ثبت کسب و کار (ثبت نام، صدور مجوز و تشکیل پرونده مالیاتی شرکتها)، درخواست مجوز ساختمان، درخواست گواهی تولد، فوت یا ازدواج است. یافته‌های نظرسنجی نشان می‌دهد که اکثر کشورها از پورتال‌های خود فقط برای ارائه اطلاعات استفاده می‌کنند و یا فقط خدمات دیجیتالی شده را ارائه می‌کنند، و کاربران هنوز باید برای انجام تراکنش‌ها شخصاً در ادارات دولتی حاضر شوند. با این حال، تقاضا برای سطوح بالاتر دیجیتالی شدن وجود دارد که به موجب آن کاربران مجبور به دانلود یا چاپ فرم‌ها نبوده و بتوانند تراکنش‌های خود را به طور کامل آنلاین انجام دهند.

کشور ایران جایگاه ۹۱ بین ۱۹۳ کشور جهان و جایگاه ۱۵ بین کشورهای منطقه سند چشم انداز را دارا می‌باشد. رتبه ایران از ۸۹ در سال ۲۰۲۰ به ۹۱ در سال ۲۰۲۲ تنزل یافته است. بیشترین کاهش رتبه در زیرشاخص خدمات آنلاین می‌باشد که از رتبه ۹۳ در سال ۲۰۲۰ به ۱۳۰ در سال ۲۰۲۲ تنزل یافته و علیرغم ارتقای ۱۰ رتبه ای در زیرشاخص زیرساختهای مخابراتی رتبه شاخص کل ۲ پله تنزل داشته است.

جدول ۲- وضعیت رتبه ایران در شاخص دولت الکترونیک بین کشورهای جهان

درصد تغییرات	مقدار شاخص EGD		کشور	رتبه
	۲۰۲۰	۲۰۲۲		
-۰/۴	۰/۹۷۵۸	۰/۹۷۱۷	دانمارک	۱
۰/۸۵	۰/۹۴۵۲	۰/۹۵۳۳	فنلاند	۲
-۰/۳۲	۰/۹۵۶	۰/۹۵۲۹	کره جنوبی	۳
۰/۹۹	۰/۹۳۳۹	۰/۹۴۳۲	نیوزلند	۴
۳/۴	۰/۹۱۰۱	۰/۹۴۱	ایسلند	۵
۰/۵	۰/۹۳۶۵	۰/۹۴۱	سوئد	۶
-۵	۰/۶۸۹۲	۰/۶۵۲۳	فیلیپین	۸۹
-۲	۰/۶۵۹۴	۰/۶۴۳۳	ایران	۹۱
-۸/۵	۰/۰۸۷۵	۰/۰۸	سودان	۱۹۳

تغییرات ۲۰۲۲ به ۲۰۲۰:

شاخص خدمات آنلاین برای ارزیابی پورتال‌های دولتی بر اساس پنج معیار: چارچوب نهادی، ارائه خدمات، ارائه محتوا، فناوری و مشارکت الکترونیکی اصلاح شده است.

روش‌شناسی شاخص مشارکت الکترونیک برای ارزیابی بهتر تعامل در این محورها بهبود یافته است. (۱) پورتال‌های دولتی و وبسایت‌ها برای ادغام بودجه مشارکتی یا مکانیسم‌های مشابه (۲) در دسترس بودن داده‌های دولت باز (در شش بخش کلیدی مرتبط با اجرای SDG^۴ اشتغال، آموزش، محیط زیست، بهداشت، عدالت و حفاظت اجتماعی)، (۳) شواهدی از ایجاد مشارکت یا مکانیسم‌های تولید مشترک برای ارائه خدمات (شواهدی که صدای مردم در بحث‌ها و فرآیندهای تصمیم‌گیری مرتبط با تدوین و اتخاذ سیاست‌ها در مورد مسائل مربوط به جمعیت‌های آسیب‌پذیر شنیده می‌شود) (۴) شواهد آنلاین مشاوره (از طریق انجمن‌های الکترونیکی، نظرسنجی‌های الکترونیکی، پرسشنامه‌های الکترونیکی، یا سایر ابزارهای مشارکت الکترونیکی) که برای تسهیل

4 - Sustainable Development Goals

مشارکت افراد در موقعیت‌های آسیب‌پذیر طراحی شده‌اند (۵) بحث در مورد نهادهای بین دولتی از جمله مجمع عمومی سازمان ملل متحد، شورای اقتصادی و اجتماعی و مجمع سیاسی سطح عالی اینترنت استفاده می‌کنند.

جدول ۳- نحوه محاسبه شاخص توسعه دولت الکترونیک سال ۲۰۲۲

ردیف	عنوان	وزن شاخص	مقدار شاخص
شاخص EGDI			
		۱۰۰	۰/۶۴۳۳
۱	زیرشاخص خدمات آنلاین	٪۳۳.۳	۰/۴۱۹۶
۱,۱	چارچوب نهادی حمایت کننده از توسعه دولت الکترونیک	٪۱۰	۰/۶۹۲۳
۱,۲	تامین محتوا	٪۵	۰/۵
۱,۳	ارائه خدمات	٪۴۵	۰/۵۲
۱,۴	مشارکت الکترونیک	٪۳۵	۰/۱۸۱۸
۱,۵	فناوری	٪۵	۰/۴۷۰۶
۲	زیر شاخص خدمات مخابراتی	٪۳۳.۳	۰/۷۳
۲,۱	ضریب نفوذ تلفن همراه	۲۵	۱۲۰
۲,۲	ضریب نفوذ کاربران اینترنت	۲۵	۸۴/۱
۲,۳	ضریب نفوذ مشترکین اینترنت باند پهن ثابت	۲۵	۱۱/۳۹
۲,۴	ضریب نفوذ مشترکین باند پهن سیار	۲۵	۹۲/۵
۳	زیرشاخص سرمایه انسانی	٪۳۳.۳	۰/۷۸۴
۳,۱	درصد باسوادی بزرگسالان	۲۵	۸۵/۵
۳,۲	نسبت ثبت نام ناخالص	۲۵	۸۹/۹
۳,۳	سالهای مورد انتظار تحصیل	۲۵	۱۴/۸
۳,۴	میانگین سال‌های تحصیل	۲۵	۱۰/۳

بررسی جدول فوق نشان می‌دهد که چنانچه ایران در شاخص مشارکت الکترونیک امتیاز بالاتری کسب نماید در زیرشاخص خدمات آنلاین ارتقا یافته و می‌تواند امتیاز بهتری در شاخص کل کسب نماید.

قابل ذکر است که شاخص داده‌های باز دولت ایران برابر ۰/۲۴۷۹ از یک می‌باشد. شاخص داده‌های دولت باز (OGDI) وزن‌های تعدیل شده مولفه‌های: سیاست (۳۰٪)، پلتفرم (۵۰٪) و تاثیر (۲۰٪) بوده و بر اساس میانگین وزنی امتیازات نرمال شده برای هر کشور عضو محاسبه می‌شود.

جدول ۴- وضعیت شاخص توسعه دولت الکترونیک (EGDI) کشورهای منطقه چشم انداز در سال ۲۰۲۲

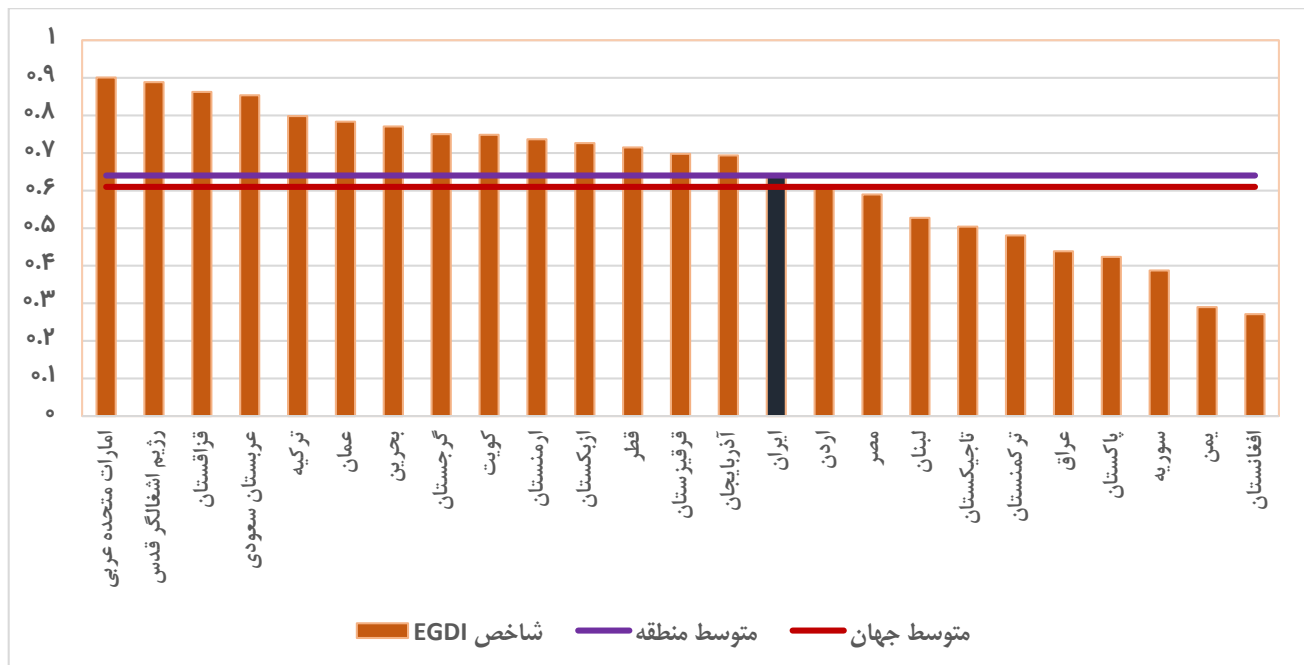
رتبه جهانی	رتبه منطقه‌ای	کشور	مقدار شاخص EGDI	زیر شاخص خدمات آنلاین	زیر شاخص زیر ساخت‌های مخابراتی	زیر شاخص سرمایه انسانی
۱۳	۱	امارات متحده عربی	۰/۹۰۱	۰/۹	۰/۹۳	۰/۸۷
۱۶	۲	رژیم اشغالگر قدس	۰/۸۸۸۵	۰/۸۷۴۵	۰/۸۹۱۵	۰/۸۹۹
۲۸	۳	قزاقستان	۰/۸۶۳	۰/۹۳۴	۰/۷۵	۰/۹۰
۳۱	۴	عربستان سعودی	۰/۸۵۴	۰/۸۲	۰/۸۷	۰/۸۶۶
۴۸	۵	ترکیه	۰/۷۹۴	۰/۸۶	۰/۶۶	۰/۸۷
۵۰	۶	عمان	۰/۷۸	۰/۷۴	۰/۸۰	۰/۸۱
۵۴	۷	بحرین	۰/۷۷	۰/۷۵	۰/۷۴	۰/۸۲
۶۰	۸	گرجستان	۰/۷۵	۰/۶۱	۰/۷۴	۰/۸۹۸
۶۱	۹	کویت	۰/۷۴۸	۰/۷۰	۰/۷۸	۰/۷۷
۶۴	۱۰	ارمنستان	۰/۷۳۶	۰/۷۲	۰/۶۹	۰/۷۹
۶۹	۱۱	ازبکستان	۰/۷۳	۰/۷۴	۰/۶۶	۰/۷۸
۷۸	۱۲	قطر	۰/۷۱۵	۰/۶۱	۰/۸۲	۰/۷۱
۸۱	۱۳	قرقیزستان	۰/۶۹۸	۰/۶۲	۰/۶۶	۰/۷۹
۸۳	۱۴	آذربایجان	۰/۶۹	۰/۶۱	۰/۶۸	۰/۷۹
۹۱	۱۵	ایران	۰/۶۴۳	۰/۴۱۹۶	۰/۷۳	۰/۷۸
۱۰۰	۱۶	اردن	۰/۶۱	۰/۶۶	۰/۴۷	۰/۶۹۷
۱۰۳	۱۷	مصر	۰/۵۹	۰/۵۷	۰/۵۶	۰/۶۴
۱۲۲	۱۸	لبنان	۰/۵۳	۰/۴۳	۰/۴۹	۰/۶۷
۱۲۹	۱۹	تاجیکستان	۰/۵۰	۰/۴	۰/۳۸	۰/۷۴
۱۳۷	۲۰	ترکمنستان	۰/۴۸	۰/۳	۰/۳۶	۰/۷۹
۱۴۶	۲۱	عراق	۰/۴۴	۰/۲۱	۰/۵۲	۰/۵۹
۱۵۰	۲۲	پاکستان	۰/۴۲	۰/۵۷	۰/۳۱	۰/۴

⁵ open government data Index

۰/۵۰	۰/۳۶	۰/۳۱	۰/۳۹	سوریه	۲۳	۱۵۶
۰/۳۶	۰/۱۷	۰/۳۴	۰/۳	یمن	۲۴	۱۷۸
۰/۳۵	۰/۱۹	۰/۲۸	۰/۲۷	افغانستان	۲۵	۱۸۴
—	—	—	—	فلسطین	۲۶	—

Source: www.un.org

شکل ۱-مقایسه وضعیت ایران با کشورهای منطقه چشم انداز سال ۲۰۲۲

رتبه ایران در شاخص دولت الکترونیک طی سالهای مختلف به شرح جدول زیر می باشد.

جدول ۵-مقایسه امتیاز و رتبه ایران در شاخص دولت الکترونیک طی سالهای ۲۰۱۰-۲۰۲۲

شاخص	۲۰۱۰	۲۰۱۲	۲۰۱۴	۲۰۱۶	۲۰۱۸	۲۰۲۰	۲۰۲۲
رتبه ایران در شاخص دولت الکترونیکی	۱۰۲	۱۰۰	۱۰۵	۱۰۶	۸۶	۸۹	۹۱
امتیاز ایران در شاخص دولت الکترونیک	۰/۴۲۳	۰/۴۸۸	۰/۴۵	۰/۴۶۴۹	۰/۶۰۸	۰/۶۵۹	۰/۶۴۳

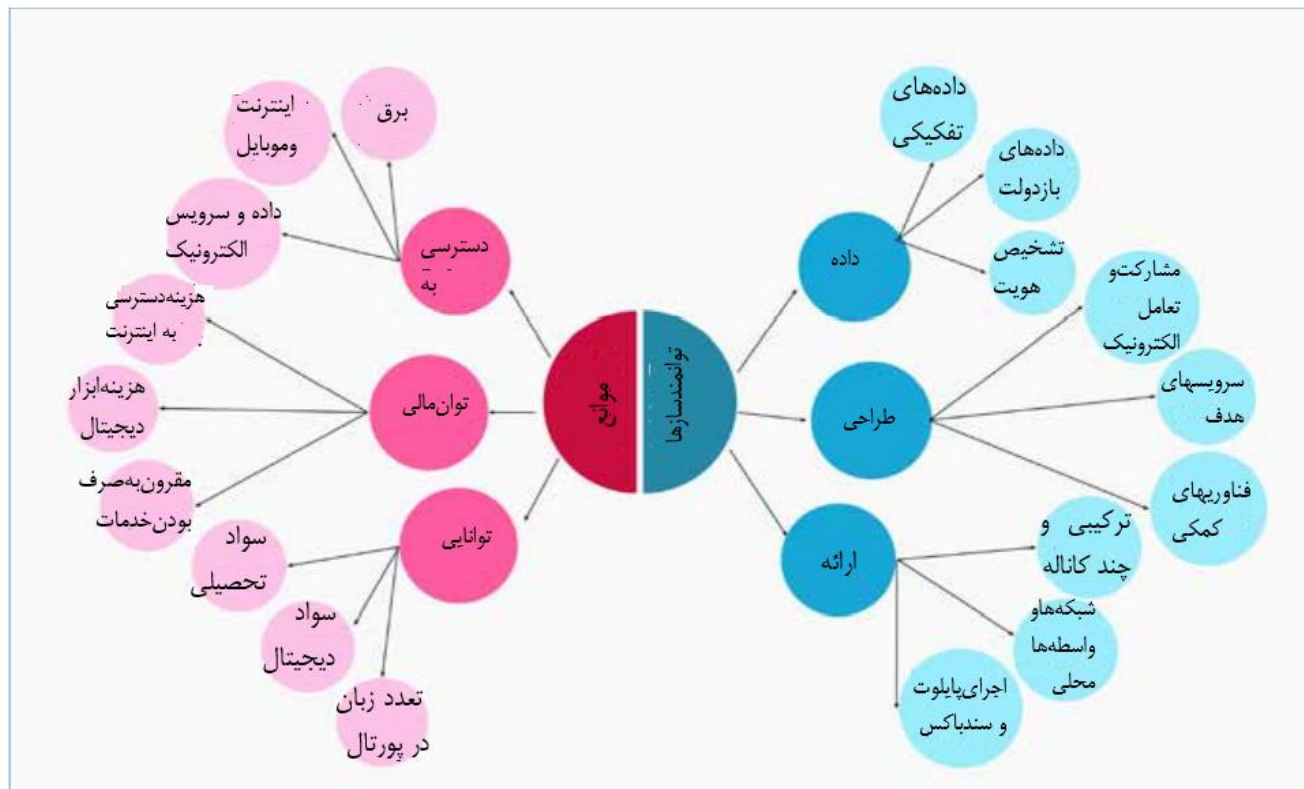
ایران در سال ۲۰۲۲ با ۲ پله نزول از جایگاه ۸۹ به ۹۱ رسیده است. بررسی کشورهای منطقه طی سالهای ۲۰۲۲ و ۲۰۲۰ نتایج زیر را نشان می‌دهد:

جدول ۶- بررسی کاهش و افزایش رتبه کشورهای منطقه در شاخص EGD

نام کشور	وضعیت رتبه در جهان	نقاط قوت / ضعف
امارات متحده عربی	ارتقا رتبه از ۲۱ به ۱۳	رشد شاخص سرمایه انسانی از ۰/۷۳ به ۰/۸۷
رژیم اشغالگر قدس	ارتقا رتبه از ۳۰ به ۱۶	رشد شاخص خدمات آنلاین از ۰/۷۵ به ۰/۸۹
عربستان سعودی	ارتقا رتبه از ۴۳ به ۳۱	رشد خدمات آنلاین از ۰/۶۹ به ۰/۸۲ - رشد زیرساخت مخابراتی از ۰/۸۴ به ۰/۸۷
ترکیه	ارتقا رتبه از ۵۳ به ۴۸	رشد سرمایه انسانی از ۰/۸۳ به ۰/۸۷ - رشد زیرساخت مخابراتی از ۰/۶۳ به ۰/۶۶
ازبکستان	ارتقا رتبه از ۸۷ به ۶۹	رشد زیرساخت مخابراتی از ۰/۴۷ به ۰/۶۶ - رشد سرمایه انسانی از ۰/۷۴ به ۰/۷۸
آذربایجان	تنزل رتبه از ۷۰ به ۸۳	تنزل خدمات آنلاین از ۰/۷۱ به ۰/۶۱ - ارتقا زیرساخت مخابراتی از ۰/۶۵ به ۰/۶۸ ارتقا سرمایه انسانی از ۰/۷۱ به ۰/۷۹
بحرین	تنزل رتبه از ۳۸ به ۵۴	تنزل خدمات آنلاین از ۰/۷۹ به ۰/۷۵ - تنزل زیرساخت مخابراتی از ۰/۸۳ به ۰/۷۴
کویت	تنزل رتبه از ۴۶ به ۶۱	تنزل خدمات آنلاین از ۰/۸۴ به ۰/۷
قطر	تنزل رتبه از ۶۶ به ۷۸	تنزل خدمات آنلاین از ۰/۶۶ به ۰/۶۱ - ارتقا سرمایه انسانی از ۰/۶۷ به ۰/۷۱
ایران	تنزل رتبه از ۸۹ به ۹۱	تنزل خدمات آنلاین از ۰/۵۹ به ۰/۴۲ - ارتقا زیرساخت مخابراتی از ۰/۶۲ به ۰/۷۳

شکل زیر نمایش گرافیکی از چارچوب ارائه خدمات یکپارچه توسعه دولت الکترونیک را ارائه می‌دهد. گام اول شناسایی موانع دیجیتال در ارتباط با دسترسی، مقرون به صرفه بودن است و گام دوم، ایجاد استراتژی پیاده سازی هدفمند مبتنی بر بهینه سازی داده، طراحی و ارائه می‌باشد.

شکل ۲- چارچوب یکپارچه برای تعامل دولت الکترونیک جهت دربرگرفتن همه افراد به خصوص محرومین

● داده‌ها: بر اساس نیازهای خاص گروه‌های آسیب پذیر

سه حوزه اولویت‌دار مربوط به داده‌ها: داده‌های تفکیک‌شده، داده‌های باز دولت و هویت دیجیتال

داده‌ها برای بخش‌هایی از جمعیت که از دولت الکترونیک سود نمی‌برند یا کسانی که تبعیض و محرومیت را تجربه کرده‌اند، کمیاب بوده یا وجود ندارند. به عنوان مثال در مورد فقر، زنان و افرادی که حاشیه‌نشینی را تجربه کرده‌اند. کلان داده‌ها، داده‌های آنلاین و مکانی منابع مهم اطلاعات و پشتیبانی در ارزیابی و رسیدگی به موقعیت فقیرترین و آسیب پذیرترین قشرها هستند. خدمات الکترونیکی هدفمند می‌تواند با پیوند دادن جوانان به فرصت‌های شغلی و کار مناسب به آنها خدمت

کند یا با تسهیل دسترسی زنان به خدمات، برابری جنسیتی را ترویج دهد. فقدان داده‌های طولی در مورد بسیاری از زیر دامنه‌های دولت الکترونیک، مانند سلامت الکترونیک و آموزش الکترونیک وجود دارد. حتی بدون داده‌ها، عموماً توافق بر این است که پیشرفت در توسعه دولت الکترونیک به نفع گروه‌هایی بوده که دسترسی به آنها آسان‌تر است، در حالی که بسیاری از فقیرترین و آسیب‌پذیرترین گروه‌ها جا مانده‌اند. هویت دیجیتال نه تنها یک پیش نیاز برای توزیع فراگیر و مدیریت کارآمد خدمات الکترونیکی است، بلکه کلید دسترسی به اطلاعات و مزایای توسعه نیز می‌باشد.

• **طراحی:** که مردم را در مرکز فرآیندهای خط مشی دولت الکترونیک و ارائه خدمات قرار می‌دهد.

طراحی فراگیر، برای همه از جمله فقیرترین اعضای جمعیت، زنان و دختران، افراد مسن، افراد دارای معلولیت، جوانان، مهاجران، پناهندگان و سایر گروه‌های در حاشیه نیروی محرکه ای برای خلاقیت در دولت الکترونیک بوده که اولین قدم مهم، شناخت محرومیت است.

• ارائه:

استفاده از رویکردهای نوآورانه (مانند ارائه خدمات به صورت ترکیبی آنلاین و آفلاین) برای گروه‌های محروم با توجه به دسترسی و اتصال دیجیتال معنادار، مقرون به صرفه بودن دستگاه‌های تلفن همراه، اتصال به اینترنت و توانایی کاربرد آن برای مشارکت و بهره‌مندی از دولت الکترونیک. اجرای آزمایشی در مقیاس کوچک و صندوقهای حمایت (سند باکس) دو رویکرد نسبتاً جدید بوده که در ایجاد محیط مساعد جهت همکاری دولت‌ها با مشارکت بخش خصوصی، مؤثر هستند. تفکر سیستمی، بررسی پیوندها و تعاملاتی که می‌تواند به بهترین وجه از پتانسیل دولت دیجیتال برای دربرگیری تمام افراد بهره‌بردار.

• دسترسی:

دسترسی معنادار به اطلاعات و خدمات دیجیتال برای بسیاری از گروه‌های آسیب‌پذیر، به ویژه در جوامع و مناطق در حال توسعه، بسیار پرهزینه است. فراگیر شدن روزافزون و پیچیدگی دولت دیجیتال، مقرون به صرفه بودن را به نگرانی بزرگتری تبدیل می‌کند، زیرا ناتوانی در پرداخت اساساً به محرومیت دیجیتالی تبدیل می‌شود.

• مقرون به صرفه بودن

مقرون به صرفه بودن در سه حوزه مرتبط با دولت الکترونیک مد نظر می‌باشد: (الف) مقرون به صرفه بودن دسترسی به اینترنت، به‌ویژه پهنای باند (برای خدماتی که به پهنای باند بالا نیاز دارند). (ب) مقرون به صرفه بودن تلفن‌های همراه و سایر دستگاه‌های مجهز به تلفن همراه؛ (ج) مقرون به صرفه بودن خدمات الکترونیکی (برخی ممکن است نیاز به هزینه مستقیم یا پرداخت هزینه

به یک واسطه داشته باشند و کاربران ممکن است برای دسترسی به خدمات تلفن همراه یا تکمیل تراکنش‌های خدمات الکترونیکی نیاز به طی مسافت قابل توجهی داشته باشند). هنگامی که اتصال فراتر از دسترس افراد یا جوامع است نقاط دسترسی عمومی رایگان مانند آزمایشگاه‌های نوآوری که توسط دولت ایجاد می‌شود ممکن است در تسهیلگری مفید باشد.

• توانایی:

دسترسی و مقرون به صرفه بودن ارتباط تنگاتنگی با سواد دیجیتال دارد. زمانی که افراد به صورت دیجیتالی کنار گذاشته می‌شوند یا نمی‌دانند که چگونه ممکن است از اتصال دیجیتال سود ببرند فرصت‌های بهبود شایستگی دیجیتال معنایی ندارد. با توجه به اینکه کشورها به طور فزاینده‌ای خدمات عمومی را به سیستم عامل‌های مجازی تغییر می‌دهند، ضروری است که همه از جمله کسانی که در فقر زندگی می‌کنند، زنان و دختران، افراد مسن، افراد دارای معلولیت، جوانان، مهاجران، پناهندگان و سایر گروه‌های به حاشیه رانده شده از نظر دیجیتالی تقویت شوند.

شاخص مشارکت الکترونیکی (EPI)

تعریف شاخص مشارکت الکترونیکی (EPI)

مشارکت الکترونیک کاربرد ارتباطات و فناوری اطلاعات جهت مشارکت مردم در تصمیم‌گیری عمومی بوده و ارائه خدمات آنلاین جهت تعامل بین شهروندان، مدیریت دولتی و سیاستمداران که این مثلث دارای اهمیت حیاتی می‌باشد.

میزان مشارکت الکترونیکی از طریق شاخص مشارکت الکترونیکی (EPI) براساس:

اطلاعات الکترونیکی - در دسترس بودن اطلاعات آنلاین

مشاوره الکترونیکی - مشاوره عمومی آنلاین

تصمیم‌گیری الکترونیک (مستقیماً شهروندان را در فرآیند تصمیم‌گیری مشارکت می‌دهد)

برای بررسی میزان مشارکت الکترونیک: (۱) پورتال‌های دولتی و وب سایت‌ها (۲) در دسترس بودن داده‌های دولت باز (در شش بخش کلیدی مرتبط با اجرای SDG اشتغال، آموزش، محیط زیست، بهداشت، عدالت و حفاظت اجتماعی)، (۳) شواهدی از ایجاد مشارکت یا مکانیسم‌های تولید مشترک برای ارائه خدمات مشترک (شواهدی که صدای مردم در بحث‌ها و فرآیندهای تصمیم‌گیری مرتبط با تدوین و اتخاذ سیاست‌ها در مورد مسائل مربوط به جمعیت‌های آسیب‌پذیر شنیده می‌شود) (۴) شواهد آنلاین مشاوره (از طریق انجمن‌های الکترونیکی، نظر سنجی‌های الکترونیکی، پرسشنامه‌های الکترونیکی، ...) که برای تسهیل مشارکت افراد در موقعیت‌های آسیب‌پذیر طراحی شده‌اند (۵) بحث در مورد نهادهای بین دولتی از جمله مجمع عمومی سازمان ملل متحد، شورای اقتصادی و اجتماعی و مجمع سیاسی سطح عالی اینترنت استفاده می‌کنند. که در این بررسی دسترس به ابزارهای مشارکت الکترونیکی در پورتال‌های دولتی برای هر یک از معیارهای فوق ارزیابی می‌شود.

⁶ E-Participation Index

رتبه ایران در شاخص مشارکت الکترونیکی

جدول زیر بیانگر رتبه ایران در شاخص مشارکت الکترونیک (E-Participation Index) می باشد.

جدول ۷- بررسی امتیاز و رتبه ایران در شاخص مشارکت الکترونیک سالهای ۲۰۰۵-۲۰۲۲

شاخص	۲۰۰۵	۲۰۰۸	۲۰۱۰	۲۰۱۲	۲۰۱۴	۲۰۱۶	۲۰۱۸	۲۰۲۰	۲۰۲۲
رتبه ایران در شاخص مشارکت الکترونیکی	۱۰۶	۹۸	۱۱۷	۷۵	۱۱۰	۱۴۹	۱۱۱	۱۱۸	۱۶۷
امتیاز ایران در شاخص مشارکت الکترونیکی	۰/۰۳	۰/۰۹	۰/۰۷	۰/۱۸	۰/۲۹	۰/۲۰۳	۰/۵۲۸	۰/۴۶۴	۰/۱۸۱۸

ایران با امتیاز ۰/۱۸ در رده کشورهای با امتیاز پایین در شاخص مشارکت الکترونیک قرار دارد و نسبت به سال قبل از نظر رتبه و امتیاز در جایگاه پایین‌تری قرار گرفته است.

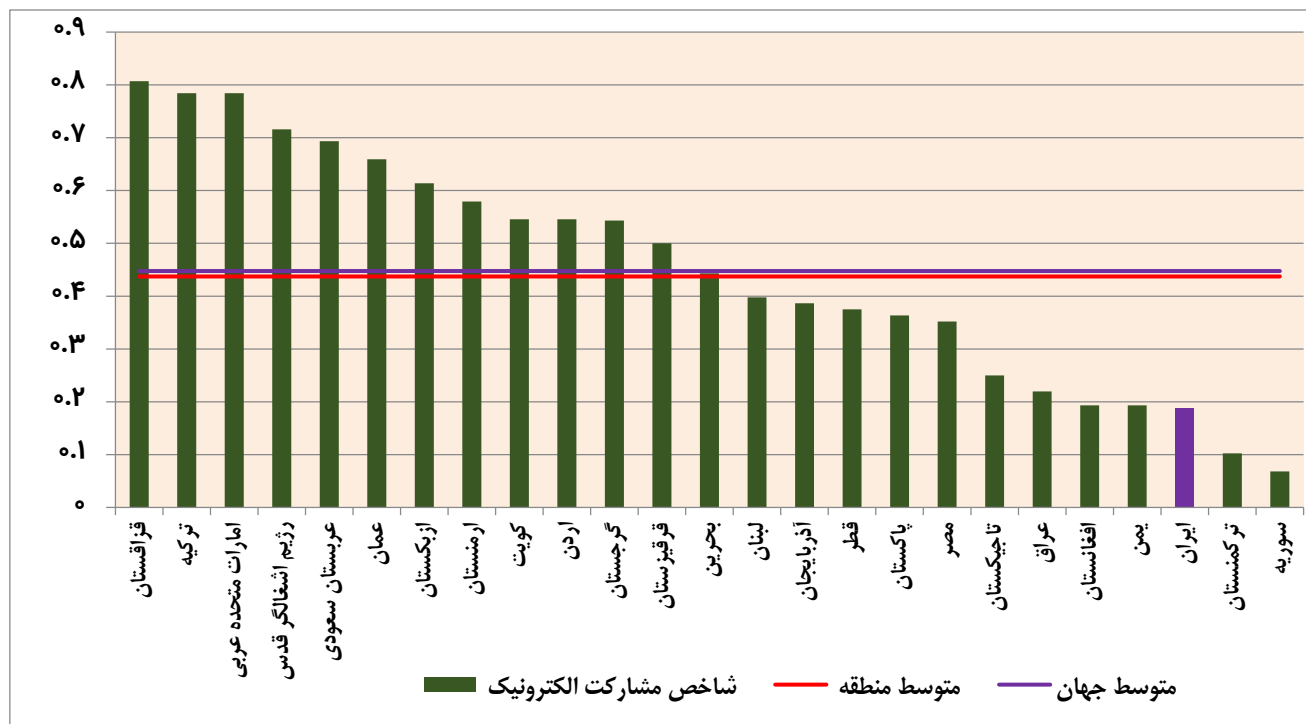
عنوان	مشارکت الکترونیک	اطلاعات الکترونیکی	مشاوره الکترونیکی	تصمیم‌گیری الکترونیک
امتیاز ایران	۰/۱۸۱۸	۰/۲۳۶۴	۰/۲۱۴۳	۰
رتبه جهانی ایران	۱۶۷	۱۷۰	۱۰۷	۱۴۱

جدول ۸- شاخص مشارکت الکترونیکی (EPI) کشورهای منطقه در سال ۲۰۲۲

رتبه جهانی	رتبه منطقه‌ای	کشور	مقدار شاخص EPI
۱۵	۱	قزاقستان	۰/۸۰۶۸
۱۸	۲	ترکیه	۰/۷۸۴۱
۱۸	۳	امارات متحده عربی	۰/۷۸۴۱
۳۷	۴	رژیم اشغالگر قدس	۰/۷۱۵۹
۴۳	۵	عربستان سعودی	۰/۶۹۳۲
۵۰	۶	عمان	۰/۶۵۹۱
۵۵	۷	ازبکستان	۰/۶۱۳۶
۶۴	۸	ارمنستان	۰/۵۷۹۲
۶۷	۹	کویت	۰/۵۴۶
۶۷	۱۰	اردن	۰/۵۴۵۵
۷۲	۱۱	گرجستان	۰/۵۴۳۱
۷۹	۱۲	قرقیزستان	۰/۵
۸۹	۱۳	بحرین	۰/۴۴۳۲
۹۵	۱۴	لبنان	۰/۳۹۷۷
۹۸	۱۵	آذربایجان	۰/۳۸۶۴
۱۰۱	۱۶	قطر	۰/۳۷۵
۱۰۶	۱۷	پاکستان	۰/۳۶۳۶
۱۰۷	۱۸	مصر	۰/۳۵۲
۱۳۵	۱۹	تاجیکستان	۰/۲۵
۱۵۳	۲۰	عراق	۰/۲۱۹۵
۱۶۳	۲۱	افغانستان	۰/۱۹۳۲
۱۶۳	۲۲	یمن	۰/۱۹۳۲
۱۶۷	۲۳	ایران	۰/۱۸۱۸
۱۸۰	۲۴	ترکمنستان	۰/۱۰۲۳
۱۸۵	۲۵	سوریه	۰/۰۶۸۲
—	۲۶	فلسطین	—

براساس اطلاعات جدول فوق ایران در سال ۲۰۲۲ با امتیاز ۰/۱۸ در جایگاه بیست و سوم کشورهای منطقه و پایین‌تر از کشورهای افغانستان و عراق قرار دارد. با مقایسه‌ی امتیاز شاخص مشارکت الکترونیک ایران با بهترین کشور منطقه (قزاقستان) درمی‌یابیم که تفاوت معنا دار و شکاف بالایی در منطقه وجود دارد.

شکل ۳- نمودار وضعیت شاخص مشارکت الکترونیک (EPI) کشورهای منطقه سال ۲۰۲۲

تجربیات کشورها:

امارات متحده عربی: امارات متحده عربی برای اولین بار به کلاس رتبه‌بندی گروه بسیار بالای EGDI پیوست و در بین رهبران جهانی در توسعه دولت الکترونیک قرار دارد. این کشور در زمینه سرمایه‌گذاری در خدمات مخابراتی و انطباق با چارچوب قانونی رتبه چهارم در جهان را داراست. دولت امارات خود را به عنوان اولین دولت ۱۰۰ درصد بدون کاغذ در جهان معرفی می‌کند، شاهکاری که از طریق دیجیتالی کردن کامل بخشهای آموزش، بهداشت، توسعه جامعه، اقتصاد و امنیت به دست آمده است. در میان طرح‌های دیگر، ۵۲۵ مدرسه از ۵۸۹ مدرسه کشور در فرآیند خودارزیابی شرکت کرده‌اند که منجر به تبدیل نهایی آنها به مدارس هوشمند می‌شود. مدیریت دولتی نیز دستخوش فرآیندهای دیجیتالی شدن و مفهوم‌سازی شده است. در حال حاضر، دولت ۵۰۰ سرویس آنلاین ارائه می‌دهد که بسیاری از آنها کار را برای مؤسسات عمومی و کاربران سریعتر و آسان‌تر کرده‌اند. به عنوان مثال، زمان رسیدگی به ثبت نام خانواده از سه روز به چند دقیقه کاهش یافته است و دولت محاسبه کرده است که دیجیتالی شدن ثبت مشاغل ۱۰ میلیون ساعت در زمان انتظار متقاضیان و ۴۵ هزار ساعت برای کارمندان صرفه‌جویی ایجاد کرده است.

قزاقستان دارای بالاترین ارزش EGDI در بین کشورهای در حال توسعه محصور در خشکی است و دولت قزاقستان در حال برنامه‌ریزی جهت گسترش و تسریع روند تحول دیجیتال تحت برنامه "قزاقستان دیجیتال" است. در چند سال گذشته، پیشرفت‌های قابل توجهی در زیرساخت ICT صورت گرفته است. در سال ۲۰۱۸، تنها صد هزار نفر در حدود ۵۵ شهرک روستایی از طریق کابل فیبر نوری به اینترنت دسترسی داشتند. تا سال ۲۰۲۰، دولت خطوط فیبر نوری را به ۷۴۱ شهرک گسترش داد و تعداد آنها به هشتصد هزار نفر رسید. فعالان حمل و نقل و لجستیک تحت یک فرآیند دیجیتالی سازی قرار گرفته‌اند که منجر به معرفی سیستم ترافیک هوشمند و اجرای برنامه کنترل عوارض بزرگراه با استفاده از فناوری دیجیتال شده است.

در **عربستان سعودی**، یک پورتال اختصاصی به نام Balady طیف گسترده‌ای از عملکردهای مشارکت الکترونیکی (اطلاعات الکترونیکی، مشاوره الکترونیکی و تصمیم‌گیری الکترونیکی) و ابزارها را در زمینه‌های مختلف من جمله خدمات شهری یکپارچه ارائه می‌دهد که می‌توان از این طریق بازخورد محلی الکترونیکی شدن خدمات را دریافت و بهبودهایی ایجاد کرد. از دیگر اقدامات این کشور تشویق به پیشرفت و گسترش شهرها و جوامع هوشمند می‌باشد.

قاره آفریقا: آفریقای جنوبی، موریس و سیشل به ترتیب در رتبه‌های اول تا سوم منطقه آفریقا در توسعه دولت الکترونیک قرار دارند، و رواندا با ارتقاء بیش از ۱۰ رتبه پیشرفت چشم‌گیری داشته است. اگرچه این کشورها تفاوت‌های مهمی دارند اما نقطه مشترک پیشرفت سریع در توسعه دولت الکترونیک ناشی از استراتژی‌های بلندمدت دولت دیجیتال همسو با سیاست‌های ملی و اهداف توسعه پایدار است.

در **آفریقای جنوبی** برنامه توسعه ملی بر اساس چشم‌انداز ۲۰۳۰ شامل استراتژی و نقشه راه ملی دولت الکترونیکی با هدف دیجیتالی کردن خدمات دولتی و ایجاد یک جامعه دیجیتال فراگیر (هدف ۱۶ توسعه پایدار) است. حدود ۱۵۰ سرویس دولتی تحت برنامه ملی ادغام شده‌اند. پورتال دولت الکترونیک جهت برقراری جریان اطلاعات و اطمینان از دسترسی آسان کاربران ساده‌سازی شده است. با افزایش کارایی و اثربخشی هزینه ساختار حکمرانی، امیدوار است بتواند رشد اقتصادی پایدار و نوآوری فراگیر را مطابق اهداف (۸ و ۹ توسعه پایدار) ارتقا بخشد.

در **موریس**، استراتژی تحول دولت دیجیتال فهرستی شامل شیوه‌های اجرا اهداف توسعه پایدار و تشویق همکاری بین بخشی، نهادهای دولتی و خصوصی برای رسیدگی جامع به مسائل را پیشنهاد می‌کند. وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و نوآوری همکاری‌های لازم جهت تجارت الکترونیک با بخش عمومی را فراهم کرده که شامل استراتژی تحول برای مقابله با چالش‌های سازمانی، تضمین اجرای موفقیت‌آمیز، مکانیسم نظارتی و گزارش‌دهی به گروه ویژه دولت دیجیتال به ریاست نخست وزیر را بر عهده دارد.

در **سیشل**، تحول دیجیتال قابل توجهی از آغاز همه‌گیری کووید-۱۹ رخ داده است. این کشور از شتاب دیجیتالی شدن ایجاد شده توسط همه‌گیری برای ایجاد تغییرات نوآورانه در سیستم‌های آموزشی و مدیریت دولتی استفاده کرده و به تحقق اهداف تعیین شده در سال ۲۰۳۰ نزدیکتر شده است. تحول دیجیتال صورت گرفته تا حد زیادی به دلیل سرعت پایین و هزینه بالای خدمات اینترنت به پتانسیل کامل خود نرسیده است. با این حال، دولت در تلاش است که با ارائه خدمات مخابراتی دسترسی به اینترنت را برای بخش‌های بیشتری از مردم گسترش دهد.

موفقیت **رواندا** در توسعه دولت الکترونیک، ناشی از چشم‌انداز بلندمدتی است که در سال ۲۰۰۰ آغاز شد و در سال ۲۰۲۰ با طرح جامع SMART محقق شد. هدف این استراتژی و تمرکز آن بر تحول دیجیتال، کمک به دستیابی به اهداف توسعه پایدار، به ویژه هدف ۹ است. علاوه بر افزایش چشمگیر دسترسی به ICT و تلاش برای ارائه دسترسی جهانی و مقرون به صرفه به اینترنت، سرمایه‌گذاری توسعه زیرساخت‌ها و حمایت از توسعه فناوری داخلی را برای تسهیل پایداری گسترش داده است. دولت تا سال ۲۰۲۴ متعهد شده که خدمات خود را به صورت آنلاین در ۲۴ ساعت شبانه روز در

دسترس قرار دهد و همه شهروندان و ساکنان را بدون در نظر گرفتن وضعیت اجتماعی-اقتصادی یا سیاسی، سواد دیجیتالی داشته باشند.

قاره آمریکا: اکثریت قریب به اتفاق کشورهای قاره آمریکا از سال ۲۰۲۰ در همان گروه‌های EGDI باقی مانده‌اند.

با این حال پرو، گویان و بلیز، پیشرفت قابل توجهی در توسعه دولت الکترونیک داشته‌اند که تا حدی به دلیل تمایل آنها برای همکاری با شرکای خود در سطوح مختلف برای تسریع روند تحول دیجیتال می‌باشد.

در پرو، نوآوری‌ها در دولت الکترونیک محصول همکاری‌های متعدد داخلی و خارجی بوده است. در سطح بین‌المللی، این کشور به پروژه ایجاد پیوندهای اروپا با آمریکای لاتین (BELLA) پیوست تا اتصال کابلی فوق‌سریع را ایجاد و ۱۱ شبکه تحقیقاتی و آموزشی اروپا و آمریکای لاتین را به هم پیوند دهد. در سطح منطقه‌ای، این کشور جهت اتحاد بیشتر با کشورهای کلمبیا، مکزیک و پاراگوئه انتقال پول نقد را به سیستم‌های پرداخت دیجیتال تغییر داده تا فقر را کاهش دهد و رشد فراگیر را هدایت کند. در سطح ملی، سازمان‌های دولتی مختلف در خصوص تحول دیجیتال همکاری کرده که شامل ایجاد پلتفرم ملی استعدادهای دیجیتال است که به ۶۰ هزار نفر از ساکنان در سراسر کشور در زمینه‌های حکمرانی و تحول دیجیتال آموزش ارائه می‌دهند.

در گویان، دولت تعهد دارد سال ۲۰۳۰ کشور را با کمک سازمان‌های جهانی به سمت دیجیتال هدایت کند. این کشور در آغاز سال ۲۰۲۲، با همکاری وزارتخانه‌ها، نمایندگان سازمان ملل متحد و متخصصان نوآوری دیجیتال در مورد چگونگی اجرای تحول دولت الکترونیک برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار تبادل نظر کردند. این کشور همچنین با شرکتهای NRD که پیشرو در پروژه‌های دیجیتالی سازی می‌باشند، شراکت کرده است. از آنجایی که برخی از نقاط کشور هنوز به اینترنت دسترسی ندارند، دولت خدمات دسترسی به فناوری اطلاعات و ارتباطات و خدمات الکترونیکی را راه اندازی کرده است. NRD علاوه بر گسترش اتصال به اینترنت، به بهبود سیستم مدیریت اطلاعات و دیجیتالی کردن بخش حفاظت اجتماعی و سلامت گویان کمک خواهد کرد تا امنیت اجتماعی جوامع روستایی را تضمین کند.

بلیز در حال حاضر در حال به روز رسانی استراتژی و برنامه دولت الکترونیک خود است. با این حال، بسیاری از مؤسسات عمومی قبلاً از طرح‌های مختلف همکاری چندجانبه بهره‌مند شده‌اند. دولت با همکاری APEX، آژانس کارائیب برای گسترش عدالت، افزایش شفافیت و پاسخگویی سیستم قضایی، دیجیتالی کردن دادرسیها را در نظر دارد. این پروژه سیستم‌های تشکیل پرونده الکترونیکی و مدیریت پرونده را برای کمک به ماموران برای نظارت، تجزیه و تحلیل و گزارش روند پرونده معرفی کرده است. همچنین با همکاری دولت چین، واحد مدیریت الکترونیک و دیجیتالی سازی مدیریت

بخش حمل و نقل را با استفاده از فناوری اطلاعات بهبود بخشیده است. سیستم اداره پلیس بلیز، اداره گمرک و مالیات و دادگستری را در وزارت حمل و نقل ادغام کرده است و به اشتراک گذاری داده‌ها و تحقیقات مربوط به تصادفات و تخلفات را تسهیل می‌کند.

دولت **هند** در حال اجرای طرح هند دیجیتال برای ایجاد خدمات مردم محور برای گروه‌های کم برخوردار است. موارد زیر از جمله جدیدترین ابتکارات هستند:

کمپین **India Accessible** و اپلیکیشن موبایل تبدیل به یک ابتکار شاخص در سراسر کشور برای دستیابی به دسترسی همگانی شده است برنامه‌ای که افراد دارای معلولیت را قادر می‌سازد به فرصتهای برابر دسترسی داشته باشند، مستقل زندگی کنند و در تمام جنبه‌های زندگی در یک جامعه فراگیر مشارکت کامل داشته باشند. این کمپین به طور خاص بر افزایش دسترسی به محیط، سیستم حمل و نقل و اکوسیستم اطلاعات و ارتباطات متمرکز است. برنامه تلفن همراه یک پلت فرم جمع‌سپاری است که به مدیران اجازه می‌دهد اطلاعات جامعی در مورد مکانهای غیرقابل دسترس در سراسر کشور به دست آورند و به نیازهای مربوطه پاسخ دهند. از طریق این برنامه، ۱۲۵۰ مترجم زبان اشاره آموزش دیده‌اند و ۵۸۸ وب سایت دولت ایالتی و ۹۵ وب سایت دولت مرکزی برای افراد دارای معلولیت قابل دسترسی شده‌اند. برنامه **AgriMarket** کشاورزان را در جریان قیمت محصولات کشاورزی قرار می‌دهد و این امکان را فراهم می‌کند که با استفاده از **GPS** موبایل اطلاعات قیمت محصول را برای بازارها در شعاع ۵۰ کیلومتری به دست آورند. تا به امروز، بیش از ۸۰ میلیون مزرعه دار از طریق این برنامه ارتباط برقرار کرده‌اند. **MyGov** پلتفرمی است که برای ترویج و حمایت از مشارکت عمومی در فرآیندهای تصمیم‌گیری ایجاد شده و دارای ۲۴,۵ میلیون کاربر ثبت نام شده است و ابزارهای مشارکت الکترونیکی زیادی را برای تسهیل تشکیل گروه‌های آنلاین و بحثهای موضوعی، نظرسنجی، وبلاگ و گفتگو ارائه می‌دهد.

از زمان شروع جنگ در **اوکراین** در فوریه ۲۰۲۲، مقامات لهستانی اقدامات فوری انجام داده‌اند تا پناهندگان جنگی اوکراینی بتوانند برای شماره شناسه ملی لهستانی درخواست دهند تا بتوانند از کمکهای ارائه شده توسط واحدهای دولتی مرکزی و محلی لهستان مانند دسترسی به سیستم ملی مراقبت‌های بهداشتی و سیستم آموزشی تحت شرایط مشابه شهروندان لهستانی بهره‌مند شوند. هر پناهنده‌ای می‌تواند با ارسال یک فرم درخواست پر شده و یک عکس ثبت نام کند.

واژه نامه

E-government development index	شاخص توسعه دولت الکترونیک
E-Participation Index	شاخص مشارکت الکترونیک
Member State Questionnaire	پرسشنامه اعضا
Online Service Index (OSI)	شاخص خدمات آنلاین
Telecommunication Infrastructure Index	شاخص زیرساختهای مخابراتی
Human Capital Index	شاخص سرمایه انسانی
Sustainable Development Goals	اهداف توسعه پایدار
open government data	داده های باز دولت

منابع:

۱-E-GOVERNMENT SURVEY ۲۰۲۲ - UNITED NATIONS New York, 2022